

Л.Ф. Каськова, Є.М. Новіков

ПОШИРЕНІСТЬ ЗАХВОРЮВАНЬ ТКАНИН ПАРОДОНТА В ДІТЕЙ У ПЕРІОД ЗМІННОГО ПРИКУСУ

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Захворювання тканин пародонта – актуальна проблема сучасної стоматології. Посилена увага дослідників привертають їх поширеність та інтенсивність [1].

Особливо гостро всі ці питання постають із точки зору дитячої стоматології тому, що захворювання тканин пародонта зустрічаються в 6% дітей 3–6-річного віку та в 90% випадків у 12–17 років [2]. Серед дітей України 6-7, 12 і 15 років було проведено моніторинг стоматологічної захворюваності та виявлено, що в різних регіонах інтактний пародонт мали від 23,3% до 51,7% дітей [3].

Епідеміологічне обстеження дітей шкільного віку (6–17 років) із метою вивчення частоти й інтенсивності хвороб тканин пародонта показало, що вони зустрічаються в 16,50±0,75% дітей 6 років та 36,5±2,5% – у 17-річних [3].

У структурі хвороб пародонта переважають запальні процеси – гінгівіт і пародонтит, причому майже 90% випадків гінгівіту складає катаральний [4].

Особливої уваги потребують діти в період змінного прикусу.

У зв'язку з цим **метою нашого дослідження** було вивчення поширеності захворювань тканин пародонта в дітей 7-10 років.

Матеріали та методи дослідження

Для досягнення поставленої мети нами було обстежено 872 дитини віком 7-10 років. Діти були розділені на групи відповідно віку та статі.

Клінічне обстеження проводили за методикою ВООЗ (1989). Стан тканин пародонта визначали за допомогою індексу РМА в модифікації Parma (1960) і проби Шіллера-Писарева. Для встановлення діагнозу застосовували класифікацію XVI Пленуму Всесоюзного наукового товариства стоматологів (1983). Для статистичної обробки отриманих даних використовували стандартні програми.

Результати дослідження

За результатами дослідження встановлено, що поширеність захворювань тканин пародонта в дітей 7-10 років складає 30,5±1,55% (табл.1). Щодо кожного вікового періоду – найнижчий показник виявлений у дітей 7 років (18,9±2,11%), зі збільшенням віку підвищується показник та досягає максимуму в 10 років (55,24±4,16%).

Залежно від статі встановлено, що захворювання тканин пародонта зустрічаються частіше в хлопців незалежно від віку, і середній показник складає 31,22±2,17%, а в дівчат 29,71±2,25% (табл. 2).

На об'єктивному обстеженні дітей із захворюваннями тканин пародонта спостерігали патологічні зміни запального характеру у вигляді хронічного катарального гінгівіту. Діти скаржилися на кровоточивість ясен під час чищення зубів та вживання їжі. На клінічному обстеженні наявні гіперемія, набряклість ясенних сосочків.

В усіх пацієнтів із захворюваннями тканин пародонта проба Шіллера-Писарева була позитивною.

Для визначення ступеня тяжкості патологічного процесу застосовували індекс РМА в модифікації Parma (папілярно-маргінально-альвеолярний): до 25% – легкий ступінь ураження тканин пародонта, 25-50% – середній і понад 50% - тяжкий.

У обстежених дітей у період змінного прикусу діагностували легкий та середній ступені ураження тканин пародонта. Легкий ступінь тяжкості спостерігався в 3 рази частіше, ніж середній ступінь тяжкості, та становив 76,69±2,59% і 23,31±2,59% відповідно (табл.3). Легкий ступінь захворювання частіше констатували в дітей 7 років.

При порівнянні ураження тканин пародонта за ступенем тяжкості відповідно статі легкий і середній ступінь ураження спостерігався майже однаково в дівчат та хлопчиків і дорівнював: 78,86±3,68% – легкий, 21,14±3,68% – середній ступінь тяжкості в дівчат; 74,83±3,63% – легкий, 25,17±3,63% – середній ступінь тяжкості в хлопців. Порівнюючи показники ступеня тяжкості залежно від віку, виявили стійку тенденцію збільшення відсотка захворювань із середнім ступенем тяжкості зі збільшенням віку дитини як у дівчат, так і в хлопців: дівчата 7 років – 12,9±6,02%, 10 років – 29,73±7,51%; хлопці 7 років – 14,71±6,07%, 10 років – 35,71±7,39% (табл.4).

Поширеність захворювань тканин пародонта в дітей 7-10 років

Вік дитини (роки)	Всього обстежено дітей	Кількість здорових дітей		Кількість дітей із хворобами пародонта	
		абс	%	абс	%
7	344	279	81,1 ± 2,11	65	18,9 ± 2,11
8	201	152	75,62 ± 3,03	49	24,38 ± 3,03 p1 ≥ 0,05
9	184	111	60,33 ± 3,61	73	39,67 ± 3,61 p2 ≤ 0,01 p3 ≤ 0,001
10	143	64	44,76 ± 4,16	79	55,24 ± 4,16 p4 ≤ 0,01 p5 ≤ 0,001 p6 ≤ 0,001
Всього	872	606	69,5 ± 1,55	266	30,5 ± 1,55

Примітка:

p1 – вірогідність показника дітей 8 років відносно 7 років; p2 – вірогідність показника дітей 9 років відносно 8 років; p3 – вірогідність показника дітей 9 років відносно 7 років; p4 – вірогідність показника дітей 10 років відносно 9 років; p5 – вірогідність показника дітей 10 років відносно 8 років; p6 – вірогідність показника дітей 10 років відносно 7 років.

Поширеність захворювань тканин пародонта в дітей 7-10 років з урахуванням статі

Вік дитини (роки)	Стать	Кількість обстежених	Кількість дітей із хворобами пародонта	
			абс.	%
7	дівчата	171	31	18,12 ± 2,95
	хлопці	173	34	19,65 ± 3,02
8	дівчата	90	21	23,33 ± 4,46
	хлопці	111	28	25,23 ± 4,12
p1			≥ 0,05	
9	дівчата	89	34	33,71 ± 5,01
	хлопці	95	39	41,05 ± 5,05
p2 p3			≤ 0,01 ≤ 0,001	
10	дівчата	64	37	57,81 ± 6,17
	хлопці	79	42	53,16 ± 5,58
p4 p5 p6			≤ 0,01 ≤ 0,001 ≤ 0,001	
Всього	дівчата	414	123	29,71 ± 2,25
	хлопці	458	143	31,22 ± 2,17

Примітка:

p1 – вірогідність показника в дівчат 7 років відносно хлопців 8 років; p2 – вірогідність показника в дівчат 8 років відносно хлопців 9 років; p3 – вірогідність показника в дівчат 7 років відносно хлопців 9 років; p4 – вірогідність показника в дівчат 9 років відносно хлопців 10 років; p5 – вірогідність показника в дівчат 8 років відносно хлопців 10 років; p6 – вірогідність показника в дівчат 7 років відносно хлопців 10 років.

Таблиця 3

Розподіл дітей 7-10 років за ступенем тяжкості ураження тканин пародонта

Вік дитини (роки)	Всього обстежено дітей	Ступінь тяжкості ураження тканин пародонта			
		Всього			
		легкий		середній	
		абс.	%	абс.	%
7	344	56	86,15 ± 4,28	9	13,85 ± 4,28*
8	201	44	89,79 ± 4,33	5	10,21 ± 4,33*
9	184	51	69,86 ± 5,37	22	30,14 ± 5,37*
10	143	53	67,09 ± 5,29	26	32,91 ± 5,29*
Всього	872	204	76,69 ± 2,59	62	23,31 ± 2,59*

Примітка:

r* - вірогідність показника відносно легкого ступеня тяжкості.

Таблиця 4

Розподіл дітей 7-10 років за ступенем тяжкості ураження тканин пародонта з урахуванням статі

Вік дитини (роки)	Дівчата				Хлопчики			
	ступінь тяжкості ураження тканин пародонта							
	легкий		середній		легкий		середній	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
7	27	87,1 ± 6,02	4	12,9 ± 6,02	29	85,29 ± 6,07	5	14,71 ± 6,07
8	19	85,71 ± 7,63	2	14,29 ± 7,63	25	89,29 ± 5,84	3	10,71 ± 5,84
9	25	73,53 ± 7,57	9	26,47 ± 7,57	26	66,67 ± 7,55	13	33,33 ± 7,55
10	26	70,27 ± 7,51	11	29,73 ± 7,51	27	64,29 ± 7,39	15	35,71 ± 7,39
Всього	97	78,86 ± 3,68	26	21,14 ± 3,68	107	74,83 ± 3,63	36	25,17 ± 3,63

Висновки

Поширеність захворювань тканин пародонта в дітей з віком зростає. Середній показник у дітей 7-10 років складає $30,5 \pm 1,55\%$. В усіх обстежених дітей із проявами запалення тканин пародонта

спостерігався хронічний катаральний гінгівіт. Захворювання частіше зустрічається в хлопців, ніж у дівчат, із віком відсоток проявів та ступінь тяжкості зростають. Отримані дані спонукають до подальшого вивчення гомеостазу

порожнини рота в дітей із захворюваннями тканин пародонта в період змінного прикусу та розробки лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на підвищення їх резистентності.

Література

1. Петрушанко Т.О. Нова система профілактики захворювань пародонта у дітей пубертатного періоду / Петрушанко Т.О. // Новини стоматології. – 2000. – №2(23). – С. 17-18.
2. Смоляр Н.И. Клинико-функциональное состояние тканей пародонта у детей в различные возрастные периоды / Смоляр Н.И., Масный З.П. // Стоматология. – 1987. – №5. – С. 61 – 63.
3. Мониторинг стоматологической заболеваемости у детей Украины (сообщение первое) / О.В. Денга, В.С. Иванов, В.Н. Гороховский [и др.]. // Дентальные технологии. – 2003. – №6. – С. 2-6.
4. Курякина Н.В. Заболевания пародонта / Курякина Н.В., Кутепова Т.Ф. – М.: Мед. книга, Н. Новгород: Изд-во НГМА, 2000. – 162 с.

Стаття надійшла
7.02.2012 р.

Резюме

Проведено епідеміологічне дослідження і визначена поширеність захворювань тканин пародонта в дітей у період змінного прикусу, яка складає $30,5 \pm 1,55\%$. Виявлено збільшення кількості дітей із хронічним катаральним гінгівітом у віковому аспекті та посилення проявів запалення тканин пародонта.

Ключові слова: пародонт, гінгівіт, прикус.

Резюме

Проведено епидемиологическое обследование и определена распространенность заболеваний тканей пародонта у детей в период сменного прикуса, которая составляет $30,5 \pm 1,55\%$. Установлено увеличение количества детей с хроническим катаральным гингивитом в возрастном аспекте и усиление симптомов воспаления тканей пародонта.

Ключевые слова: пародонт, гингивит, прикус.

Summary Conducted epidemiological examination determined the prevalence of periodontal diseases at children during the replacement of bite. It makes up $30,5 \pm 1,55\%$. The growth of the number of children with chronic catarrhal gingivitis in the age aspect and the intensification of the symptoms of periodontal tissues inflammation were observed.

Key words: periodontium, gingivitis, bite